

Dato:

2. mai 2022

Hei,

Det har lenge hersket stor forvirring rundt opprinnelsesgarantier. "Alle" vet at strømmen i Norge er 98% fornybar i produksjonen. Samtidig får vi denne merkelige varedeklarasjonen basert på det europeiske snittet. Dette skaper forvirring blant sluttbrukere, men også potensielle investorer i norsk økonomi og rapportering på bærekraft av elektrisitet.

Med en plikt på kjøp av opprinnelsesgarantier, som tilsvarer den fysiske sammensetningen av kraftproduksjonen, ville dette bli slutt på denne forvirringen. Koblet med et forbud mot å selge den andelen av opprinnelsesgarantier ut av Norge, utover den andelen som eksporteres.

I praksis tenker jeg at dette kan gjennomføres på samme måte som elsertifikatsystemet ved et register av typen NECS/Cesar driftet av Statnett, der konsumenter og produsenter har konto. Produsenter mottar sertifikat på konto ved fornybar produksjon. Konsumenter (inkludert kraftkrevende industri) får plikt til oppkjøp. Dette skal settes til 100% av forbruket i situasjoner med netto eksport av kraft fra Norge. I måneder med netto import, gir det mening atplikten reduseres med den andelen av fysisk etterspørsel som er dekket opp med norsk produksjon. Den overskytende delen av opprinnelsesgarantiene som produsentene får, vil kunne omsettes fritt i Europa. Dette gjør også slutt på den bjørnetjenesten Norge (og Island) gjør med å flomme markedet i Europa med billige opprinnelsesgarantier (da vannkraft garantier nærmest tas ut av markedet - og gis til konsumenter).

For produsentene er nok ikke dette et populært tiltak. Men for Norges nasjonale strategiske interesse, så er det viktig å få fastslått at all kraft i Norge er fornybar, ren og bærekraftig. Det er viktig for ny industri, og Norges konkurransekraft i verdensammenheng. Selve intensjonen med opprinnelsesgarantier, for å støtte opp om fornybare teknologier blir styrket, da prisen for fritt omsettelige garantier vil øke. Det andre poenget er at kommunikasjon rundt kraftpolitikken blir mye mer rett frem. Vindkraftutbygging vil kunne da spores til faktisk høyere fornybar produksjon, og at med strømeksport, eksporteres tilsvarende mengde opprinnelsesgarantier.

Med vennlig hilsen,

Martin Andreas Vik

Samfunnsøkonom og tidligere NVEer.